

8. Шульгіна, Л.М., Інноваційний розвиток підприємств: формування стратегій: монографія [Текст] / Л.М. Шульгіна, В.В. Юхименко. – К.: Univest PrePress, 2015. – 212 с.
9. Янковець, Т.М. Інноваційні стратегії підприємства легкої промисловості як засіб реалізації його інноваційного потенціалу [Текст] / Т.М. Янковець // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 2 (104). – С. 167 – 174.
10. Генік, О. Особливості інноваційної стратегії організації вітчизняних підприємств [Текст] / О. Генік // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – Вип. 19. – С. 165 – 169.
11. Фатхутдинов, Р.А. Инновационный менеджмент [Текст] / Р.А. Фатхутдинов. – СПб.: Питер, 2007. – 448 с.
12. Краснокутська, Н.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. [Текст] / Н.В. Краснокутська. – К.: КНЕУ, 2003. – 504 с.
13. Академик. Философская энциклопедия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**
14. Словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/rozvytok>
15. Словарь Ожегова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ozhegov.com/words/29145.shtml>
16. Цифровая библиотека по философии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**
17. Касьянова, Н.В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу: автореф. дис. ... докт. ек. наук: спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами діяльності) [Текст] / Н.В. Касьянова. – Донецьк: Інститут економіки промисловості Національної академії наук України, 2012. – 36 с.
18. Швед, Т.В. До питання про сутність розвитку підприємства [Текст] / Т.В. Швед // Сталий розвиток економіки. – 2013. – 4 (21). – С. 144 – 149.
19. Васюткина, Н.В. Теоретические аспекты понимания категории «развитие предприятия» [Текст] / Н.В. Васюткина // Проблемы економіки. – 2014. – № 2. – С. 236 – 242.
20. Гросул, В.А. Оцінка турбулентності зовнішнього середовища в системі антикризового управління підприємством [Текст] / В.А. Гросул, О.В. Жилякова // Економічний часопис – XXI. – 2015. – 3 – 4 (2). – С. 51 – 54.
21. Куликова, Н.Н. Концептуальные положения стратегического анализа в условиях турбулентности экономического развития [Текст] / Н.Н. Куликова // Сб. науч. Тр. По мат. Межд. Науч.-практ. Конф. «Научные исследования и их практическое применение». – Одесса: Издательство «Черноморье», 2011. – С. 62 – 64.

Отримано 26.10.2015

УДК 658.1

Вікторія ШАШКО

ПЕРЕДУМОВИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

***Резюме.** Розкрито поняття виробничої інфраструктури промислового підприємства як сукупності допоміжних і обслуговуючих виробництв. Функціональний підхід як метод наукового пізнання використано при аналізі виробничої інфраструктури промислового підприємства. Запропоновано послідовність прийняття попереднього рішення щодо реорганізації виробничої інфраструктури промислового підприємства і вибору її способів. Дана послідовність дозволить, по-перше, виявити часткову функцію обслуговування основного виробництва, яку необхідно проаналізувати на предмет реорганізації в ході діагностики економічного стану підрозділу виробничої інфраструктури промислового підприємства; по-друге, дати попередні рекомендації щодо характеру організаційних перетворень. Запропоновано проведення експрес-діагностики – тестування часткових функцій обслуговування за критеріями відбору.*

***Ключові слова:** виробнича інфраструктура, промислове підприємство, функція, діагностика, реорганізація.*

Viktorija SHASHKO

REORGANIZATION PREREQUISITES OF THE PRODUCTION INFRASTRUCTURE OF AN INDUSTRIAL ENTERPRISE

Summary. The concept of the production infrastructure of an industrial enterprise as the sets of auxiliary productions and productions of services is exposed. The functional approach as a method of scientific knowledge is used in the analysis of the production infrastructure of an industrial enterprise. The purpose of the use of the functional approach is to expose the best way to execute the partial service functions of the main production at an enterprise. The sequence of the adoption of the preliminary decision on the reorganization of the production infrastructure at an industrial enterprise and the choice of its ways are offered. This sequence will allow firstly to reveal the partial function of the service of the main production which needs to be analysed regarding its reorganization during the diagnostics of the economic condition of the production infrastructure at an industrial enterprise; secondly, to make some preliminary recommendations concerning the nature of organizational transformations. The carrying out an express diagnostics namely the testing of the partial functions of the service on selection criteria is offered. That will allow to select partial functions of the service for the further profound analysis (part I) and to define the nature of organizational changes (part II). The next ways of the reorganization of the production infrastructure of an enterprise are offered: the redistribution of the work performance within the partial functions of the service between the specialized division of the enterprise and the outsourcer; the redistribution of the work performance within the partial functions of the service between the specialized division of the enterprise and the structural division of its producing department; the change of working procedures in the division of the production infrastructure at the enterprise.

Key words: production infrastructure, industrial enterprise, function, diagnostics, reorganization.

Постановка проблеми. Значна роль в ефективному функціонуванні промислового підприємства належить його виробничій інфраструктурі, яка виконує обслуговуючу функцію. Сьогодні на більшості промислових підприємств увесь комплекс робіт з обслуговування переважно здійснюється підрозділами виробничої інфраструктури, що часто призводить до значних нерациональних витрат (розпорошеності коштів, робочої сили, устаткування тощо) [5, 10, 13], дотепер залишаються недостатніми якість і надійність обслуговування основного виробництва. Все це є ознаками неефективного виконання часткових функцій обслуговування основного виробництва (ремонтної, транспортної, складської тощо), тобто функціонування виробничої інфраструктури промислового підприємства спричиняє зменшення ефективності основного виробництва та конкурентоспроможності підприємства в цілому.

У наш час усе більше ускладнюються роботи з обслуговування виробництва, що зумовлено конструктивними змінами устаткування, концентрацією технологічних операцій, застосуванням складних систем управління та ін. Зміна ролі й змісту робіт, які виконуються підрозділами виробничої інфраструктури, перетворює їх з другорядних (допоміжних) у визначальні й вимагає нового підходу до форм і методів організації обслуговування основного виробництва. Зазначене викликає необхідність переглянути організацію виконання часткових функцій обслуговування, тобто реорганізувати виробничу інфраструктуру промислового підприємства, що може стати суттєвим резервом підвищення ефективності обслуговування основного виробництва підприємства. Реорганізація виробничої інфраструктури промислового підприємства шляхом повної або часткової відмови від виконання часткових функцій обслуговування дозволить підприємству сконцентрувати зусилля на виконанні функцій виробництва та відтворення.

Виробнича інфраструктура промислового підприємства потребує подальшого вивчення, зокрема в контексті раціональної організації, зважаючи на значущість організації як некапіталомісткого чинника підвищення ефективності діяльності підприємства. У вітчизняній управлінській науці сьогодні проблематиці організаційно-економічного розвитку виробничої інфраструктури взагалі та виробничої

інфраструктури промислового підприємства зокрема значної уваги не приділяється. У спеціальній науковій літературі з цього питання публікації нечисленні, а в тих, що є, викладаються результати окремих досліджень, що не мають комплексного характеру.

Необхідність дослідження сукупності питань ефективного функціонування підрозділів виробничої інфраструктури промислового підприємства в нових економічних умовах, актуальність вибору раціонального виду організації виконання часткових функцій обслуговування його основного виробництва зумовила об'єкт і предмет дослідження, а також його логіку, послідовність і структуру.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема підвищення ефективності виробничої інфраструктури в цілому та її підсистем зокрема присвятили свої дослідження такі вчені, як А.П. Агарков, О.А. Бурбело, Б.В. Власов, В.Ф. Власов, А.П. Градов, В.Т. Денисов, Т.А. Єгорова, Е.М. Карлик, Б.Н. Крижановській, М.Е. Кунявській, В.А. Міцкевич, Ю.К. Перський, С.Н. Полевой, Е.М. Сандомірський, В.М. Семенов, З.Б. Хмельницька та ін. Проте дослідження цих авторів проводилися в той час, коли підприємства функціонували в умовах планової економіки, централізованої системи управління.

Наукових робіт з удосконалення організації виробничої інфраструктури промислового підприємства сьогодні явно недостатньо.

Необхідність дослідження теоретичних і методичних питань ефективного розвитку виробничої інфраструктури в нових економічних умовах для вітчизняної економіки не викликає сумніву і підтверджує актуальність обраної теми.

Мета статті полягає у визначенні передумов реорганізації виробничої інфраструктури промислових підприємств.

Виклад основного матеріалу. Значну роль в ефективному функціонуванні виробничої інфраструктури промислового підприємства відіграє її організація. Узагальнена класифікація видів організації підрозділів виробничої інфраструктури наведена на рис. 1. Кожен із видів організації підрозділів виробничої інфраструктури промислового підприємства має свої переваги та обмеження.

Ефективна організація діяльності підрозділів виробничої інфраструктури, яка відповідає певним критеріям, сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємства в цілому. Досягнення стану ефективної організації потребує змін, які повинні бути доречними й мати свою послідовність.

Рисунок 1. Класифікація видів організації виробничої інфраструктури промислового підприємства*

Figure 1. Classification of the types of the productive infrastructure organization at an industrial enterprise

*узагальнено автором на основі [5, 8, 10]

У межах функціонального підходу підприємство можна розглядати як систему, для якої характерна наявність сукупності функцій та зв'язків між ними. Це дозволяє використовувати функціональний підхід при вивченні не тільки власне підприємства, а й його внутрішньої структури. Реалізація функції виробництва супроводжується одночасно реалізацією трьох основних загальних функцій – управління, обслуговування та функцій, що забезпечують загальні умови процесу відтворення. Без їхньої реалізації функція виробництва стає просто неможливою та втрачає сенс [12, с. 86]. Отже, питання ефективної організації процесів обслуговування стають не менш важливими об'єктами наукового дослідження з використанням функціонального підходу.

Під функціональним підходом розуміють оцінювання системи з погляду оцінювання тієї функції, для якої вона призначена як елемент системи більш високого порядку [9]. У нашому випадку функціональний підхід, як метод наукового пізнання, використовується з метою виявлення найкращого способу виконання функцій, оскільки діяльність будь-якого підприємства, його внутрішні характеристики найповніше розкриваються у виконуваних ним функціях. Функціональний підхід неминучий в умовах єдності системи й середовища, що є безумовним при розгляді підприємства як відкритої системи.

Згідно з функціональним підходом, функцію потрібно розглядати як спеціалізований вид діяльності, представлений обсягом робіт певного виду, які виконуються для вирішення різноманітних завдань і досягнення цілей діяльності підприємства [12]. Функція обслуговування реалізується структурою й пояснюється за допомогою структури підрозділів виробничої інфраструктури промислового підприємства.

Вибір раціональної організації виробничої інфраструктури підприємства – це проблемна ситуація, яка потребує ухвалення обґрунтованого рішення. Успішність рішення можна оцінити за стадіями процесу ухвалення рішення: розроблення, ухвалення й реалізації. Ці проміжні етапи процесу ухвалення рішення дозволяють вибрати прийнятну альтернативу. При визначенні критеріїв ухвалення рішення стосовно вибору організації підрозділів виробничої інфраструктури необхідно враховувати не тільки алгоритм, який узагальнює відповідний досвід з питань організації й управління підрозділами виробничої інфраструктури промислового підприємства, але й способи практичного втілення ухвалених рішень у життя.

Основою ухвалення рішення стосовно організації виробничої інфраструктури промислового підприємства повинно стати визначення необхідності втручання в організацію обслуговування основного виробництва. Втручання повинно бути обґрунтованим, оскільки зайве втручання завдасть шкоди не тільки підрозділу виробничої інфраструктури промислового підприємства, але й усьому виробництву в цілому. Формування програми реорганізації виробничої інфраструктури промислових підприємств повинно базуватися на ідентифікації початкового стану реорганізаційних перетворень. За результатами визначення «точки реорганізації» можна зробити висновок про стан виробничої інфраструктури промислового підприємства, а також визначити характер організаційних змін. Тому, насамперед, необхідно дослідити якість виконання функцій обслуговування підрозділами виробничої інфраструктури промислового підприємства за певний період часу з метою ухвалити рішення щодо необхідності втручання та реорганізації їхньої діяльності, тобто визначити «точку реорганізації». Потрібно визначитися з метою й характером організаційних змін у вирішенні такої проблемної ситуації, як вибір виду організації виробничої інфраструктури промислового підприємства.

Необхідною умовою для однозначного розуміння матеріалу, що викладається, є точне поняття застосовуваної термінології, зокрема терміна «реорганізація». На наш погляд, під реорганізацією варто розуміти процес упровадження структурних змін у виробничу діяльність підприємства під тиском мінливих зовнішніх економічних умов з метою збільшення прибутковості, формування конкурентоспроможності компаній, що забезпечують своє фінансування, поліпшення умов праці, соціально-економічного розвитку регіону [4].

В дослідженні запропоновано такі способи реорганізації виробничої інфраструктури промислового підприємства:

- зміна порядку виконання робіт у межах реалізації часткової функції обслуговування основного виробництва в підрозділі виробничої інфраструктури промислового підприємства;

- перерозподіл виконання часткової функції обслуговування основного виробництва промислового підприємства між спеціалізованим підрозділом підприємства і структурним підрозділом основного цеху;

- перерозподіл виконання часткової функції обслуговування основного виробництва між спеціалізованим підрозділом підприємства і аутсорсером.

При цьому спосіб реорганізації – це сукупність та послідовність організаційних змін у діяльності підрозділу виробничої інфраструктури, які призводять до зміни її організації та організації виконання тієї або іншої часткової функції обслуговування.

Підставою звернути увагу на ту чи іншу часткову функцію обслуговування основного виробництва промислового підприємства є результати аналізу впливу діяльності підрозділу виробничої інфраструктури промислового підприємства, який здійснює цю функцію, на функціонування основного виробництва – це є результатом експрес-діагностики.

В основі експрес-діагностика лежить аналіз організаційно-економічної діяльності та стану підрозділу виробничої інфраструктури промислового підприємства, який виконує часткову функцію обслуговування. Результатом проведення експрес-діагностики є визначення характеру організаційних змін виробничої інфраструктури промислового підприємства.

За результатами експрес-діагностики можливі такі організаційні зміни виробничої інфраструктури промислового підприємства: кризова реорганізація; ділова (превентивна) реорганізація; природна реорганізація.

Кризова реорганізація передбачає відмову від виконання часткової функції обслуговування промисловим підприємством шляхом передавання виконання часткової функції обслуговування самостійні бізнес-одиниці підприємства або аутсорсеру.

Ділова (превентивна) реорганізація – це заходи, спрямовані, головним чином, на зміцнення позиції виробничої інфраструктури за рахунок використання внутрішніх резервів промислового підприємства і підрозділів його виробничої інфраструктури з можливою зміною виду організації виконання робіт з обслуговування основного виробництва.

Природна реорганізація передбачає збереження традиційної для промислового підприємства організації виробничої інфраструктури з посиленням потенціалу її підрозділів. Потенціал у даному разі – виробничі можливості, внутрішні джерела розвитку, фінансові кошти, запаси обмежених ресурсів, які можуть бути використані для досягнення певних соціально-економічних цілей у відповідних умовах господарювання [6].

Взагалі експрес-діагностика дозволяє оцінити виконання часткової функції обслуговування виробничої інфраструктури промислового підприємства з погляду взаємодії підрозділу виробничої інфраструктури, що здійснює цю функцію, з основним виробництвом промислового підприємства. Економічне оцінювання діяльності за кожною частковою функцією обслуговування основного виробництва є суттєвим важелем в ухваленні рішення щодо можливої реорганізації виробничої інфраструктури підприємства. Будучи прихильниками інтегрального підходу до розкриття змісту економічної категорії «реорганізація», вважаємо, що реорганізація виробничої інфраструктури промислового підприємства – це кероване комплексне перетворення зв'язку різних її структур (виробничої, технологічної, фінансової, кадрової, загальногосподарської) з метою збереження або зміцнення загальних позицій підприємства на ринку в умовах змін, що відбуваються в ньому.

Експрес-діагностика виконання часткової функції обслуговування основного виробництва промислового підприємства передбачає два етапи:

перший етап: відбір за пропонованими критеріями часткової функції обслуговування основного виробництва для подальшого поглибленого аналізу з метою можливої подальшої реорганізації виробничої інфраструктури промислового підприємства;

другий етап: попередній аналіз виконання часткової функції обслуговування підрозділами виробничої інфраструктури промислового підприємства шляхом визначення впливу діяльності підрозділів виробничої інфраструктури на функціонування основного виробництва промислового підприємства з метою визначення характеру організаційних змін виробничої інфраструктури.

При аналізі виконання часткової функції обслуговування на етапі експрес-діагностики розглядаються:

простої ресурсів в основному виробництві з вини підрозділів виробничої інфраструктури;

витрати підприємства на утримання підрозділу виробничої інфраструктури;

чисельність персоналу підрозділів виробничої інфраструктури;
брак в основному виробництві з вини підрозділів виробничої інфраструктури.

Всі запропоновані для аналізу показники є відображенням упущеної вигоди й прямих втрат основного виробництва промислового підприємства у вартісному вираженні. Загалом, найважливішим джерелом зростання ефективності виробництва є усунення втрат. На вітчизняних промислових підприємствах чітко визначаються такі види втрат з вини підрозділів виробничої інфраструктури:

втрати робочого часу, які є наслідком прорахунків у організації обслуговування робочих місць, перерв у ході виконання основних процесів, зумовлених недосконалістю процесу обслуговування, низькою трудовою дисципліною допоміжних і обслуговуючих робітників;

втрати, зумовлені неповним використанням виробничих потужностей підрозділів виробничої інфраструктури, що виражаються в зменшенні можливих обсягів випуску продукції основного виробництва і підвищенні її собівартості.

Усунення або істотне скорочення втрат основного виробництва є важливою умовою реалізації на вітчизняних промислових підприємствах ощадливого виробництва.

Запропоновані для аналізу показники – це показники економічної ефективності діяльності підрозділів виробничої інфраструктури промислових підприємств. Ефективність характеризує результативність використання ресурсів для досягнення цілей [1, 11]. Ефективність функціонування виробничої інфраструктури промислового підприємства визначається мірою задоволення потреб основного виробництва підприємства та зовнішніх замовників [8]. Метою основного виробництва промислового підприємства є випуск продукції з певними якісними характеристиками в необхідній кількості й у зазначені терміни. Досягнення цієї мети частково забезпечується використанням ресурсів підрозділів виробничої інфраструктури підприємства, тобто функціонуванням підрозділів виробничої інфраструктури.

Часткові функції обслуговування основного виробництва, які здійснюються підрозділами виробничої інфраструктури промислового підприємства, що відповідають хоча б одному з запропонованих критеріїв (табл. 1), необхідно виключити з подальшого аналізу на предмет можливої реорганізації у вигляді передачі на аутсорсинг, але до них можуть бути застосовані інші способи реорганізації, запропоновані в роботі.

Критерій 1.2 дозволяє ухвалити рішення щодо відмови від виконання часткової функції обслуговування взагалі. Отже, після здійснення попереднього відбору часткових функцій обслуговування основного виробництва за критеріями 1.1 – 1.3 проводиться аналіз виконання часткових функцій обслуговування підрозділами виробничої інфраструктури промислового підприємства з метою виявлення їх впливу на функціонування основного виробництва, який містить:

1. Аналіз витрат промислового підприємства на утримання підрозділу виробничої інфраструктури. Дані витрати є часткою витрат на виробництво продукції основних цехів промислового підприємства у вигляді накладних витрат [3].

Сьогодні термін «накладні витрати» у вітчизняній економіці втратив своє первинне значення. Найчастіше його використовують у класифікації витрат. Накладні витрати є витратами на обслуговування виробництва, управління ним і збут продукції [13]. Це визначення найповніше відображає суть накладних витрат. Накладні витрати безпосередньо впливають на реальну собівартість продукції/послуг, що виготовляються/надаються, тому їх необхідно аналізувати в процесі ухвалення рішення стосовно реорганізації виробничої інфраструктури промислового підприємства.

Таблиця 1

Критерії добору часткових функцій обслуговування для частини I експрес-діагностики*

Table 1

Selection criteria for the partial functions of the service for the express diagnostics (part I)

Критерії	Характеристика критерію
Унікальність технології (1.1)	Застосування при виконанні часткової функції унікальних технологій або інновацій (так/ні). Унікальна технологія є конкурентною перевагою підприємства. Її підприємство має використовувати самостійно у виконанні часткової функції обслуговування
Необхідність функції (1.2)	Немає необхідності у постійному виконанні функції (так/ні)
Наявність аутсорсерів (1.3.)	Немає аутсорсерів, що можуть прийняти часткову функцію обслуговування на аутсорсинг (так/ні)

*Складено автором

2. Аналіз простоїв ресурсів в основному виробництві промислового підприємства з вини підрозділів виробничої інфраструктури є відображенням надійності підрозділу виробничої інфраструктури як елемента складної виробничої системи "промислове підприємство".

Надійність – це комплексна властивість систем задовільно виконувати необхідні функції протягом розглянутого інтервалу часу, кількісною характеристикою якого є ймовірність виконання необхідних функцій, безвідмовність, довговічність, стійкість, живучість, безпека тощо [7]. Надійність – це здатність елементів організації зберігати необхідні властивості, безвідмовно діяти, виконувати призначені функції протягом заданого терміну [7].

Надійною вважається така виробнича система, у якій при заданих надійності елементів, якості виконання функцій і прогресивній структурі організації забезпечується максимально можливе досягнення поставленої мети з мінімально припустимими сукупними витратами. Отже, аналіз простоїв ресурсів в основному виробництві є необхідною складовою аналізу виконання часткової функції обслуговування підрозділом виробничої інфраструктури з метою розуміння важливості безвідмовної роботи обладнання основного виробництва, своєчасності транспортного обслуговування, інструментального та енергозабезпечення для досягнення кінцевої мети діяльності промислового підприємства взагалі.

3. Аналіз чисельності персоналу підрозділів виробничої інфраструктури дозволяє встановити співвідношення чисельності робітників основного виробництва й обслуговуючих його підрозділів з метою порівняння витрат підприємства на утримання робітників підрозділів виробничої інфраструктури промислового підприємства з нормативними (еталонними).

4. Аналіз браку в основному виробництві з вини підрозділів виробничої інфраструктури відображає якість діяльності підрозділів виробничої інфраструктури. Якість реалізації часткової функції обслуговування проявляється через якість наданих

послуг підрозділами виробничої інфраструктури промислового підприємства (транспортне, ремонтне, складське, енергетичне обслуговування) або через якість вироблених продуктів (інструментальне забезпечення). Неякісне виконання послуг або виробництво неякісної продукції підрозділами виробничої інфраструктури спричиняє неякісне виконання основних процесів виробництва на промисловому підприємстві, що втілюється в бракованих виробах і згодом – у збитках промислового підприємства [2].

Запропоновано оцінювати рівні показників діяльності підрозділів виробничої інфраструктури. Запропоновані граничні інтервали значень часток окремих аналізованих показників отримані шляхом аналізу управлінської звітності промислових підприємств північно-східного регіону Донбасу та інтерв'ювання керівників вищих та середніх ланок цих підприємств. Рекомендований часовий інтервал аналізу – 2 – 3 роки.

Мінімальна кількість балів за результатами експрес-діагностики (ED^{\min}) дорівнює 0, а це означає, що всі показники діяльності підрозділів виробничої інфраструктури промислового підприємства оцінені на низькому рівні. Максимальна кількість балів (ED^{\max}) – 8, що характеризує високий рівень оцінок всіх показників діяльності підрозділів виробничої інфраструктури промислового підприємства. Бальну оцінку показників наведено в табл. 2.

Результатом експрес-діагностики виконання часткової функції обслуговування основного виробництва промислового підприємства є визначення значення показника ЕД, який є сумою показників діяльності підрозділів виробничої інфраструктури промислового підприємства.

Таблиця 2

Рівні оцінки показників діяльності підрозділів виробничої інфраструктури промислового підприємства*

Table 2

Estimation levels of the work indicators of the productive infrastructure subdivisions of an industrial enterprise

Показники	Рівні оцінки		
	Високий	Середній	Низький
Бали	2	1	0
Простої ресурсів основного виробництва з вини підрозділів виробничої інфраструктури (ПОВ), частка	$ПОВ > 20\%$	$5\% \leq ПОВ \leq 20\%$	$ПОВ < 5\%$
Витрати підприємства на утримання підрозділу виробничої інфраструктури (ВІ), частка	$ВІ > 30\%$	$5\% \leq ВІ \leq 30\%$	$ВІ < 5\%$
Чисельність персоналу підрозділу виробничої інфраструктури (ЧП), частка	$ЧП > 20\%$	$5\% \leq ЧП \leq 20\%$	$ЧП < 5\%$
Брак в основному виробництві з вини підрозділів виробничої інфраструктури (Б), частка	$Б > 15\%$	$3\% \leq Б \leq 15\%$	$Б < 5\%$

* Складено автором

На рис. 2 представлена послідовність другого етапу експрес-діагностики виконання часткової функції обслуговування основного виробництва підрозділом виробничої інфраструктури промислового підприємства, яка дозволяє не тільки виявити потребу в реорганізації виробничої інфраструктури, але й визначити її напрям.

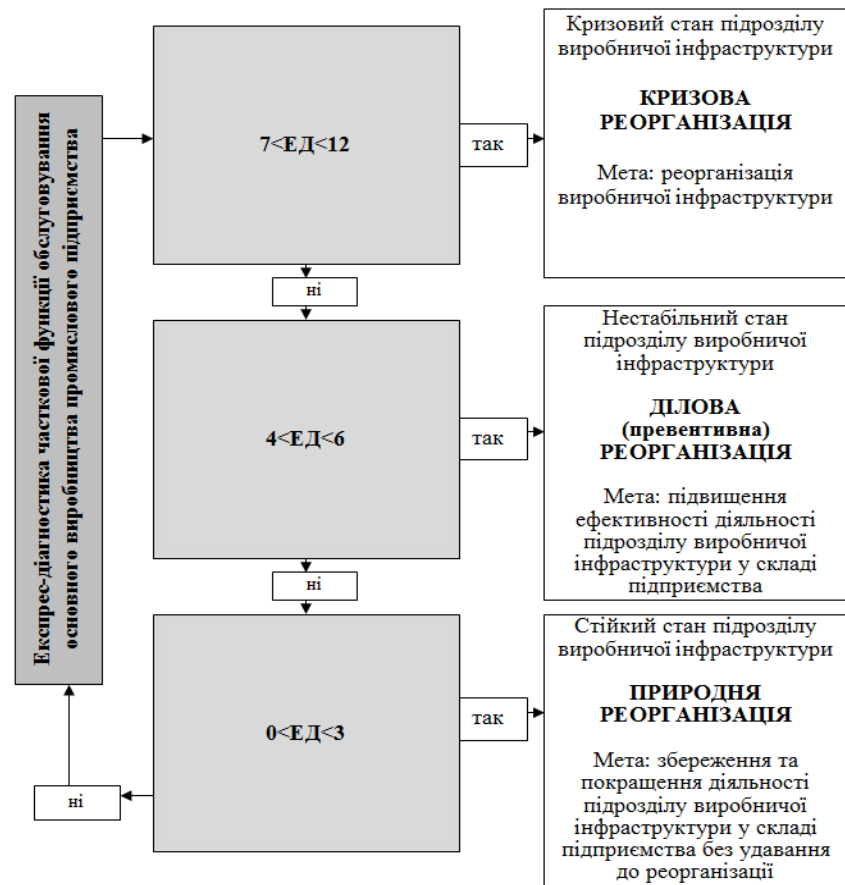

Рисунок 2. Експрес-діагностика часткової функції обслуговування основного виробництва промислового підприємства*

Figure 2. Express diagnostics of the partial function of the basic production service of an industrial enterprise

*Розроблено автором

Висновки. Вирішено актуальне науково-практичне завдання щодо визначення передумов реорганізації виробничої інфраструктури промислових підприємств. Висновки та результати, отримані в ході дослідження, зводяться до такого.

1. За результатами аналізу понятійно-категоріального апарату теорії організації виробництва встановлено, що виробнича інфраструктура підприємства, яку складають допоміжні й обслуговуючі виробництва, виконує функцію обслуговування основного виробництва промислового підприємства.

2. Функціональний підхід використано з метою виявлення найкращого способу виконання функції обслуговування основного виробництва промислового підприємства.

3. Запропоновані методика попереднього відбору часткових функцій обслуговування для подальшої реорганізації, способи проведення реорганізації.

4. Експрес-аналіз, як засіб ідентифікації початкового стану реорганізаційних перетворень, передбачає попередній добір часткових функцій обслуговування для

подальшого поглибленого аналізу та визначення характеру організаційних змін виробничої інфраструктури.

Conclusions. In the article on the results of the undertaken study an actual research and practice problem is solved in relation to the determination of pre-conditions of the productive infrastructure reorganization at industrial enterprises. The conclusions and results got during the research are the following.

1. By the results of the analysis of conceptual and categorical framework of the theory of production organization it is established that the productive infrastructure of an enterprise which includes auxiliary productions and productions of services carries out the service function of the main production at an industrial enterprise.

2. The functional approach is used for the exposure of the best service way of the main production at an industrial enterprise.

3. The methodology of the preselection of service partial functions for the further reorganization, the methods of its realization are offered.

4. The snap analysis as means of authentication of the initial state of reorganization transformations provides the previous selection of service partial functions for the further profound analysis and determination of the character of organizational changes in the productive infrastructure.

Використана література

1. Антикризове управління підприємством: навч. посібн. [Текст] / З.Є. Шершньова, В.М. Багацький, Н.Д. Гетманцева, С.В. Оборська. – 2-ге вид., виправл. і доп. – К.: КНЕУ, 2007. – 680 с.
2. Аристов, О.Л. Управление качеством: учебн. [Текст] / О.Л. Аристов. – М.: ИНФА-М, 2008. – 240 с.
3. Аругкина, О.В. Определение и содержание накладных расходов в управленческом учете [Текст] / О.В. Аругкина, Л.И. Шибанов // Вестник ИжГТУ. – 2008. – № 4. – С. 47 – 51.
4. Архипов, Г.И. Комплексная реструктуризация промышленных предприятий [Текст] / Г.И. Архипов // Труды Одесского политехнического университета. Сб. научн. трудов. Спецвыпуск. Т. 1. – Одесса: ОНПУ, 2004. – С. 19 – 23.
5. Бабаев, Р.М. Особенности экономики вспомогательных предприятий [Текст] / Р.М. Бабаев // Башкирский химический журнал. – 2008. – Т. 15, № 3. – С. 151 – 153.
6. Бухалков, М.И. Стратегия развития производственного потенциала на предприятиях машиностроения [Текст] / М.И. Бухалков, Ю.Ю. Коробкова // Организация производства. – 2009. – № 3. – С. 53 – 59.
7. Вахрушева, Е.А. Экономические аспекты надежности производственных систем [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://jurnal.org/articles/2008/ekon20.html>
8. Гончаров, В.Н. Эффективность производственной инфраструктуры предприятия: науч.-метод. Разраб. [Текст] / В.Н. Гончаров, О.А. Бурбело, А.И. Вавин. – Луганск, 1994. – 165 с.
9. Евстафьева, Л.И. Особенности функционального подхода (методологические аспекты) [Текст] / Л.И. Евстафьева // Философские науки. – 1977. – № 5. – С. 151 – 154.
10. Лобанова, Г.А. Совершенствование организационных структур управления служб ремонтно-технического обслуживания промышленных предприятий [Текст] / Г.А. Лобанова, О.В. Тихонова // Вестник ИжГТУ. – 2008. – № 4. – С. 78 – 79.
11. Питерс, Т.В. Поисках эффективного управления [Текст] / Т. Питерс, Р. Уотермен. – М.: Прогресс, 1986. – 423 с.
12. Современные технологии управления промышленным предприятием: монография [Текст] / А.Э. Воронкова, А.В. Козаченко, С.К. Рамазанов, Л.Е. Хлапенев – К.: Либра, 2007. – 256 с.
13. Соколов, А.Ю. Управленческий учет накладных расходов [Текст] / А.Ю. Соколов. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 448 с.

Отримано 15.10.2015